

Jaarverslag 2019

bestuur:	G. Korthals	voorzitter
	M.C. Smit-van Donselaar	secretaris
	C. Koper	penningmeester (tot 2-4-2019)
	R. Bons	penningmeester (vanaf 2-4-2019)
	L.R. Mur	lid (oud-voorzitter)
	C. Baas	lid

ledenadministratie:	A.N.J. Wortel
ontwerp/logo omslag:	P. van Balgooi
drukwerk:	Drukkerij Avanti
fotografie:	DGV (tenzij anders vermeld)
website:	C. Baas

secretariaat:	M.C. Smit
	Demmerik 46a
	3645 EC Vinkeveen
	t: 0297 261576
	website: www.degroenevenen.eu
	email: degroenevenen@hetnet.nl

Inhoudsopgave

Uitgelicht	2
Verslag 2019	3
Verslag algemene ledenvergadering 2019	11
Financieel verslag 2019 en begroting 2020	13

ANBI-verklaring

Als vereniging die zich inzet voor het algemeen belang beschikken wij over een ANBI-verklaring van de Belastingdienst. Dat betekent dat giften van donateurs aftrekbaar zijn als persoonsgebonden aftrek. Mocht u er ooit aan denken om onze vereniging een gift te doen, dan zijn wij vanzelfsprekend van harte bereid u te helpen met alle fiscale aspecten. Op verzoek kunnen wij u een kopie van onze ANBI-verklaring toezenden.

Uitgelicht

De Otter terug in de Botshol en Vinkeveense plassen?

Waarschijnlijk hebt u de otter hier nog niet gezien want dit mooie zoogdier is vnl. 's nachts actief in oeverzones met voldoende dekking, voedsel en rust. De otter is in Nederland sinds de jaren tachtig van de vorige eeuw uitgestorven. Hij werd bejaagd om zijn pels maar ook vanwege de broodnijd bij beroepsvissers. Ook speelde vervuiling met zware metalen en organische bestrijdingsmiddelen een negatieve rol bij de overleving en voortplanting van dit visetende zoogdier. Omdat hij aan de top van de voedselpiramide staat en veel vette vis eet hoopten de gifstoffen zich op in de otter. Het verkeer zorgde voor de definitieve klap.

Otters leggen vooral 's nachts tientallen kilometers af, bij voorkeur over land. Gelukkig is de otter sinds 2002, toen hij op verschillende plaatsen weer werd uitgezet, hard bezig met een comeback. Jagen op otters is verboden en het water en de waterbodems worden weer schoner. Er zijn weer otters in Overijssel, Friesland, Groningen, Drenthe, Flevoland, Gelderland en Zuid-Holland. Grote rivieren,

zoals de IJssel, de Overijsselse Vecht en de meren in Noord- en West-Nederland zijn belangrijke (potentiële) leefgebieden. Ze zitten al heel dichtbij: nabij de Nieuwkoopse Plassen leven zo'n drie families. Dit blijkt uit onderzoek met foto-vallen, camera's die passerende dieren automatisch fotograferen. Ook vinden vrijwilligers regelmatig uitwerpselen (spraints) die onderzocht worden op DNA zodat we weten om welk dier of welke familielijn het gaat. Ook gegevens van dode otters, overreden of verdrongen in fuiken en muskusrattenklemmen, worden onderzocht. Die fuiken en klemmen worden gelukkig aangepast en onder wegen worden tunnels gemaakt zodat otters makkelijk en veilig naar andere gebieden kunnen gaan. Zulke tunnels zijn al aangebracht onder de N212 (ter hoogte van de Gagelweg/Wilnis) en de N201 in de Vinkeveense Plassen. Rasters langs de oevers bevorderen dat de otters gebruik maken van die tunnels. En nu maar hopen dat de otters óns weten te vinden en zich hier gaan vestigen. Als we ons gebied nog geschikter maken met natuurvriendelijke oevers en betere passages onder de N201 gaat dit zeker gebeuren!

Verslag 2019

Inleiding voorzitter

Typisch Vinkeveen: Ik weet niet of u de televisieserie heeft gezien, maar het is goed om na te denken wat Vinkeveen en omstreken typeert en wat het zo mooi maakt. Zo mooi, dat wij, het bestuur van De Groene Venen, ons volop inzetten om dit aan anderen te tonen, te behouden en daar waar mogelijk te verbeteren. Denk bijvoorbeeld aan het natuurreservaat Demmerik, de Vinkeveense Plassen, de Botshol, Waverhoek, Marickenland, maar natuurlijk ook aan het recent ingerichte wateropvang-gebied bij de nieuwe rotonde richting Mijdrecht. Onze waarnemingen zijn keihard, maar de waardering is natuurlijk redelijk subjectief en zal zeker niet door alle bewoners van onze gemeente worden gedeeld. Toch begint deze beleving met goed naar het landschap te kijken, de historische en culturele waarden te herkennen en vooral begrip te krijgen voor het nut en de noodzaak van een natuurlijke omgeving! Daarom beginnen wij elke bestuursvergadering met een rondje mededelingen, die meestal gaan over wat elk bestuurslid heeft beleefd of gezien. Het gaat dan bijvoorbeeld om mooie of zeldzame dieren, zoals de lepelaar, ijsvogel, Cetti's zanger of bosuil. En omdat wij in 2019 zijn gestart met het zoeken naar ottersporen gaat het nu natuurlijk ook vaak over de otterpoepjes (spraints) die we inmiddels in De Ronde Venen hebben gevonden. We proberen om de otter te 'vangen' op de camera's die we in het gebied hebben geplaatst zodat we dit met jullie en andere geïnteresseerden kunnen delen. Het leuke van dit vrijwilligerswerk is dat wij zelf steeds beter leren kijken en genieten van onze omgeving, maar daarnaast dat ook ú hiervan profiteert! En *last but not least* zien we dat deze nieuwe kennis ook dankbaar wordt opgepakt door overheden en de lokale politieke partijen. Recent hebben D66 en PVDA een motie ingediend om ons gebied nog otter-vriendelijker te maken! Wij zijn ervan overtuigd dat we de natuur in onze omgeving hard nodig hebben. Niet alleen omdat wij en andere liefhebbers hiervan genieten, maar omdat een natuurlijke omgeving inclusief de bijbehorende flora en

fauna cruciaal is voor onze toekomst. Als we doorgaan zoals we nu bezig zijn dan neemt de

biodiversiteit (het aantal soorten planten en dieren) nog meer af en komt ons leefgebied in gevaar. Dit komt o.a. door ons zeer intensieve landgebruik en de hoge input aan meststoffen zoals stikstof en de bestrijdingsmiddelen. Als de afname van biodiversiteit zo doorgaat komen belangrijke processen in gevaar zoals de productie van zuurstof door planten en het zuiveren van ons drinkwater door micro-organismen. Dit zijn lastig waarneembare oorzaak-gevolg relaties, maar neem van de wetenschap aan dat dit soort feiten niets te maken hebben met fake-nieuws. En als je het nog niet gelooft, denk dan eens na hoe je autoruit er 10-20 jaar geleden uitzag als je enkele tientallen kilometers had afgelegd: vol met dode insecten. En hoe is dit nu? Wie maakt z'n autoruit nog weleens schoon omdat er zoveel insecten op zitten? En wat denk je dat dit voor gevolgen heeft voor de dieren die insecten eten, zoals vogels en zoogdieren? Zelfs bij de meest bekende wilde eend hebben we nauwelijks in de gaten gehad dat het er de laatste decennia langzaam steeds minder werden. Toch is sinds 1990 al ongeveer 30 procent van onze broedpopulatie verdwenen.

Eerdere analyses laten zien dat er geen sprake is van verhoogde sterfte van de volwassen vogels of een afname van het nestsucces. Over de overleving van de kuikens bleek echter nagenoeg niets bekend te zijn. Het enige dat we weten is dat jonge eendjes erg afhankelijk zijn van het eten van ... insecten. Om hier meer over te weten te komen hebben SOVON en Vogelbescherming Nederland het jaar 2020 uitgeroepen tot het Jaar van de Wilde Eend. Laten we hopen dat dit gaat helpen.

Het leuke aan De Groene Venen is dat we een heel goed en divers bestuur hebben waarmee we de huidige natuur- en milieuwwaarden van onze omgeving onder de aandacht brengen. Afgelopen jaar hebben we verschillende rapporten geschreven over hoe je met relatief eenvoudige ingrepen natuurvriendelijke oevers kunt aanleggen die niet alleen goed zijn voor een toename in biodiversiteit maar ook onze veiligheid en natuurbeleving verbeteren. Samen met experts zoals Bas Les hebben we aangetoond dat deze keuzes ook nog goedkoper en duurzamer zijn dan de huidige steile damwanden. Deze rapporten zijn allemaal te vinden op onze website. Daarnaast proberen wij deze visie over te brengen aan de gemeente, het recreatieschap en de provincie. Dit doen we niet alleen door het actief bijwonen van vergaderingen, maar ook door het organiseren van excursies. Deze zomer hebben we een excursie georganiseerd naar de natuurvriendelijke steenoevers aan de Westeinderplassen bij Aalsmeer. Voor alle aanwezigen was het echt een eye-opener om

met eigen ogen te zien dat deze ideeën niet alleen in onze rapporten worden beschreven maar daadwerkelijk al in vergelijkbare situaties aanwezig zijn. We hopen met deze activiteiten op een positieve manier invloed uit te oefenen op onze omgeving en in concreto bijvoorbeeld op het nieuwe Bestemmingsplan Plassengebied. Helaas zijn wij vaak een van de weinige partijen die opkomen voor de algemene natuurbelangen. De andere partijen die bij dit moeizame proces betrokken zijn, hebben hoofdzakelijk hun eigen, veelal commerciële belang voor ogen. Ondanks onze proactieve insteek en het aandragen van goed onderbouwde argumenten blijft dit proces zeer moeizaam en leidt het helaas vaak tot een gepolariseerde situatie waarin alle betrokkenen moeilijk tot elkaar komen. Gelukkig hebben wij een uitstekend functionerend bestuur en hebben we de laatste jaren wat nieuwe bestuursleden weten in te lijven. Allereerst Cora, die inmiddels alweer drie jaar zeer actief is op het gebied van communicatie en het vormgeven van de website. Daarnaast hebben we eindelijk een zeer waardige opvolger gevonden van onze vorige penningmeester Cees Koper, namelijk Robbert Bons. Hij let als ondernemer niet alleen erg goed op onze centjes, maar is ook steeds enthousiaster bezig met andere zaken zoals excursies, de werkgroep otters en de waterlessen. En in het verslagjaar hebben we kennis gemaakt met een nieuwe kandidaat: Rob Idema. Hij is bioloog en we hebben hem al beter leren kennen door de mooie najaarslezing waarin hij ons van alles liet zien over zijn hobby als duiker. Wat hem bovendien uitermate geschikt maakt als aanvulling op ons bestuur is dat hij goede kennis heeft van onze omgeving en bereid is om veel tijd en energie in DGV te steken. Kortom we bevelen hem zeer aan als nieuw bestuurslid en hopen dat hij langere tijd voor DGV actief wil blijven. Voor de rest wensen wij jullie veel leesplezier met dit jaarverslag.

Energielandschappen

Er komt een einde aan het gebruik van fossiele brandstof. Zon en wind zullen de belangrijkste leveranciers van energie worden. Zonnepanelen en windturbines zullen het landschap gaan

beheersen. De Groene Venen juicht het gebruik van zon en wind toe, maar maakt zich zorgen over de invloed op de kwaliteit van het landschap. Velden met zonnepanelen zullen hier en daar de weilanden gaan vervangen. Zonnevelden zullen het landschap gaan bepalen

schets zonnevelden

als we niet oppassen. Ons veenlandschap heeft nu al te maken met vele problemen zoals het zakken van het land en de achteruitgang van de biodiversiteit. Het zal een uitdaging worden om deze processen en de productie van energie samen te voegen tot een voor de toekomst fraai en duurzaam landschap.

De Vuist, een vorm van samenwerking binnen de problematiek van de plassen.

De komende periode zullen er veel beslissingen moeten worden genomen over de toekomst van de Vinkeveense Plassen. De gemeente werkt aan een nieuw bestemmingsplan en het recreatieschap aan een inrichtingsplan voor de plassen. Het is belangrijk om alle beschikbare kennis over het plassengebied te koppelen. De Groene Venen nam het initiatief om de belangrijkste partijen die actief zijn op de plassen bijeen te brengen. De opzet was een uitwisseling van kennis en ideeën met respect voor ieders standpunt. Belangrijke onderwerpen hierbij waren bij voorbeeld de ontwikkeling van natuurvriendelijke oevers, de inrichting van de zandeilanden, de afvoer van het afvalwater en de stimulering van de visstand door het inrichten van vissenbossen. Een zeer belangrijk punt is de plaatsing en de legalisatie van de zomerhuisjes. Een duidelijke zonering van waar wat mag is hier een eerste vereiste. De Groene Venen is steeds van mening geweest dat bij de

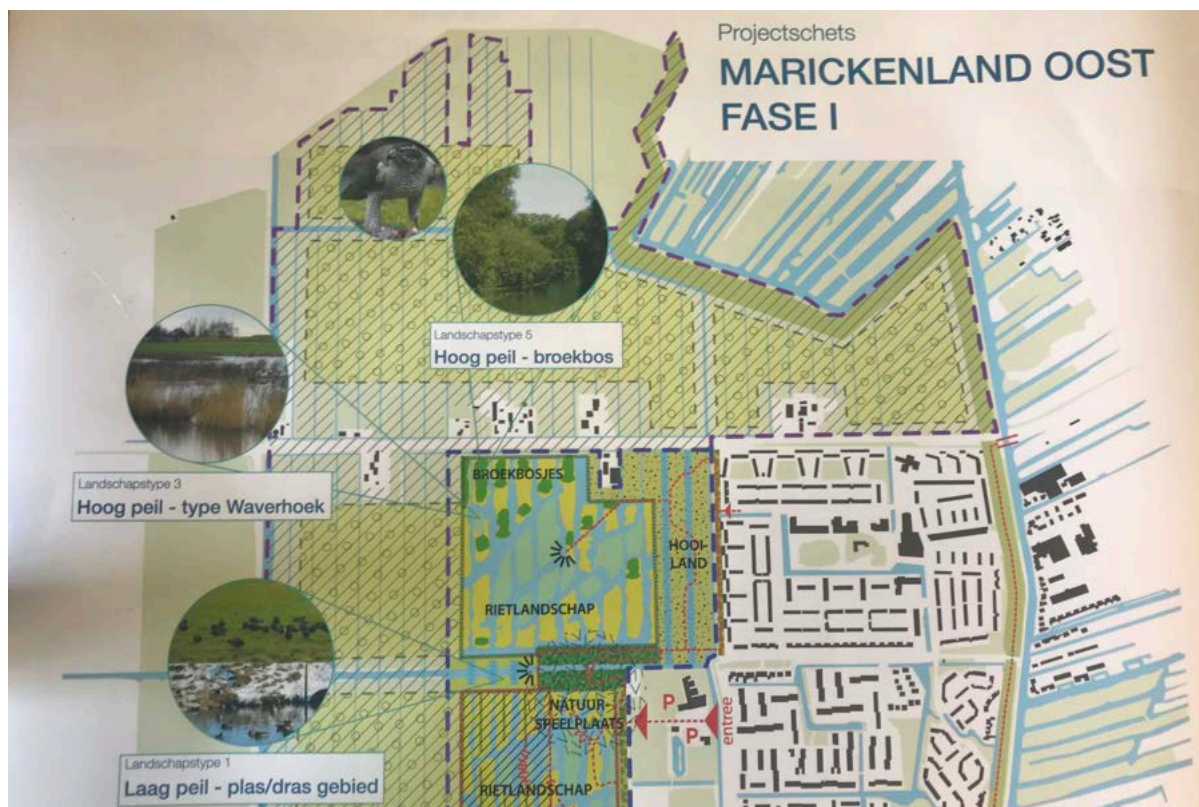
besluiten over de bouw en de legalisatie van de huisjes een zone langs de Botshol ontzien moet worden. Toen in de raadscommissie van 11 september 2019 een voorstel zonder deze duidelijke zonering werd behandeld heeft De Groene Venen de raadsleden geadviseerd niet akkoord te gaan met dat voorstel. Mede hierdoor werd het voorstel van het college niet aanvaard. De meeste andere partners in het vuist-overleg waren voorstander van het raadsvoorstel en respecteerden het standpunt van De Groene Venen niet. Er werd besloten het overleg binnen de Vuist op te schorten. Hiermee werd een initiatief dat voor een aantal aspecten had kunnen leiden tot integrale concrete voorstellen voor onbepaalde tijd opgeschort.

Gebiedscommissie Utrecht-West

Om de relatie tussen de inwoners en het provinciaal bestuur te versterken richtte de provincie Utrecht in 2008 gebiedscommissies op. Een belangrijke doelstelling was en is nog steeds de inrichting van het landelijk gebied. In de AVP (Agenda Vitaal Platteland) staan zowel punten voor de optimalisatie van het agrarisch bedrijf als ook op het gebied van natuurbescherming en landschapsontwikkeling. De afgelopen periode hebben de gebiedscommissies zich beziggehouden met zowel planontwikkeling als uitvoering van plannen. Projecten als de inrichting van De Bovenlanden, het gebied van De Grote Sniep en Marickenland kwamen uit de koker van de gebiedscommissie. Dat is veranderd. De gebiedscommissies houden zich nog steeds bezig met ontwerp en planvorming maar de uitvoering is nu ondergebracht bij de provincie. De uitvoering van het plan Marickenland is dus nu in handen van de provincie gekomen, de plannen zijn gemaakt door de Gebiedscommissie Utrecht-West.

Marickenland

De eerste fase van Marickenland wordt nu ontwikkeld. Het omvat ongeveer de oostelijke helft van het gebied tussen Vinkeveen en de N212 (Mr. Enschedéweg). Er komen plas-dras

gebieden en een proefproject voor de teelt van lisdodden. Met dit laatste deel is nu een aanvang genomen. In het project zijn ook wandelpaden en een speelbos voor de jeugd opgenomen. De projectgroep probeert zo veel mogelijk ook de bevolking (en de jeugd) bij het project te betrekken en houdt daarom regelmatig inloopmiddagen en -avonden. In 2020 zal de aanleg beginnen van meerdere delen van het programma. Wanneer de volgende fasen tot ontwikkeling komen hangt af van het beschikbaar komen van de benodigde gronden.

Bestemmingsplan Plassengebied

Al meer dan tien jaar wordt gewerkt aan dit bestemmingsplan. Het is dan ook niet eenvoudig. De Groene Venen is hier nauw bij betrokken. De plassen zijn een NNN-gebied (Natuurnetwerk Nederland) en hebben dus een beschermde status. De plassen sluiten ook aan bij het Europees erkende natuurgebied Botshol (Natura 2000 gebied). Er zijn volop recreatieve ontwikkelingen zoals de aanwezigheid van 1600 zomerhuisjes en de geplande activiteiten op de zandeilanden. De Groene Venen maakt zich hard voor een brede rustzone bij de Botshol.

Maar er zijn vele andere problemen die om een oplossing vragen voordat het bestemmingsplan vastgesteld kan worden. Te noemen zijn de afvoer van het afval- en rioolwater van de recreatiewoningen om de kwaliteit van het plassenwater te garanderen, de door de recreatie veroorzaakte stikstofbelasting op het nabijgelegen natuurgebied Botshol en de compensatie voor het verloren gaan van natuurwaarden. De Groene Venen werkt in dit kader nauw samen met Natuurmonumenten en met de NMU (Natuur- en Milieufederatie Utrecht). De planning van de gemeente is om het bestemmingsplan dit jaar in procedure te brengen. Om dit te bereiken zal er echter nog heel veel werk verricht moeten worden.

Naar meer natuurvriendelijke en veilige oevers in de Vinkeveense Plassen

Het aanleggen van natuurvriendelijke oevers (NVO) heeft een aantal voordelen. Wij hebben de huidige opties samen met o.a. Bas Les samengebracht in twee rapporten (te vinden op onze website):

A: Naar natuurvriendelijke en veilige oevers van de zandeilanden in de Vinkeveense Plassen.

B: Natuurvriendelijke opbouw van verzonken legakkers, ook wel vissenbossen genoemd.

Naar aanleiding van deze rapporten en verschillende vergaderingen is met het

natuurvriendelijke oever Westeinderplassen

recreatieschap en de gemeente afgesproken om op korte termijn verschillende pilots uit te gaan voeren:

Pilot 1: bij eiland 2 aan de plassenkant wordt een stenen oever met riet aangelegd.

Pilot 2: een natuurvriendelijke opbouw van enkele verzonken legakkers (vissenbossen)

De belangrijkste argumenten om deze ideeën uit te proberen zijn dat natuurvriendelijke ‘beschoeiingen’ niet alleen goed zijn voor de natuur, maar daarnaast ook veiliger vaar- en zwemwater opleveren en *last but not least* ook nog eens kostenefficiënt zijn. Om de in de rapporten opgenomen voorbeelden nog beter te kunnen beoordelen heeft DGV op 27 september 2019 een excursie georganiseerd naar de Westeinderplassen. Samen met

gemeenteambtenaren, mensen van het recreatieschap en enkele andere geïnteresseerden zijn we naar voorbeelden bij de Westeinderplassen gaan kijken. Gelukkig waaide het toen ook redelijk, zodat iedereen goed kon zien dat de daar gebruikte constructie van stenen oevers niet alleen mooie natuur oplevert maar inderdaad ook echt de golven dempt en een zeer duurzame en goede oeverbeveiliging vormt. Daarna zijn de deelnemers naar Eiland 1 en 2 op de Vinkeveense Plassen gegaan. Ook hier konden we goed doorpraten over de mogelijkheden. En geloof het of niet, maar tijdens onze excursie raakte er een schip in de problemen als gevolg van de rare golven die tegen de huidige steile oeverbescherming ontstaan. Kortom hoog tijd dat de pilots met andere typen oeverbeschoeiingen aangelegd gaan worden!

De zwarte stern en een veranderd klimaat (met dank aan Leen Heemskerk).

In ons gebied komen gelukkig nog redelijk veel zwarte sterns voor. In 2019 werden er 7% meer broedparen (219) geteld in het veenweidegebied van Noordwest-Utrecht. Dat is en blijft een zeer goed resultaat, zeker als je weet dat voor heel Nederland in de periode 2016- 2018 het aantal broedparen met 25% is afgenomen (SOVON nieuws 2019 nr. 2). In totaal vlogen er 231 kuikens uit. Dit succes is met name te danken aan de inzet van de werkgroep zwarte stern. Onder de bezielende leiding van Leen Heemskerk helpen boeren en vrijwilligers de sterns door ze nestvlotjes aan te bieden. De vogels maken hier dankbaar gebruik van omdat er in de meeste sloten en plassen onvoldoende natuurlijke nestgelegenheden, zoals krabbenscheer, aanwezig zijn. Het aardige van dit project is dat de werkgroep ook gegevens verzamelt van het aantal broedparen, de jongen die vliegvlug worden en allerlei andere opmerkelijke zaken. Elk jaar levert dit weer bijzondere kennis en nieuwe inzichten op. Niemand zal meer ontkennen dat het klimaat verandert en dat de lente steeds vroeger begint. Dit zie je aan de bloemen en planten die steeds eerder uitlopen maar ook aan de meeste trekvogels die eerder in ons land terugkomen. Zo niet bij de zwarte sterns: stelselmatig komen

ze de laatste zeven jaren juist steeds ietsje later in ons land terug. Zo'n 25 jaar geleden was het meestal rond 30 april wanneer je de eerste zwarte stern weer kon begroeten, in 2019 werden in Donkereind, Kockengen en de Bovenlanden de eerste zwarte sterns pas op 9 en 10 mei waargenomen. De sterns moeten dan heel snel een nestvlotje vinden, eieren leggen en als alles goed gaat hun jongen van voedsel voorzien. Maar deze zomer hadden we in Vinkeveen en omstreken niet alleen een hele droge en warme zomer, maar ook enkele malen extreem harde wind. U herinnert zich ongetwijfeld nog de windhoos die in de nacht van 5 op 6 juni over ons gebied trok. Dit leverde talloze omgewaaide bomen en schade aan huizen en auto's op. Dagenlang waren er motorzagen te horen om de omgevallen bomen en takken te verwijderen. Ook voor de kleine zwarte sterns op hun nestvlotjes werd het ergste gevreesd maar dat bleek gelukkig alles mee te vallen. Als je beseft hoe klein en licht de vlotjes (en de sterns!) zijn, dan is het haast onbegrijpelijk hoe de meeste deze extreme wind en ongetwijfeld golven hebben doorstaan. Op dit moment zitten de zwarte sterns nog in warme oorden, maar we hopen ze begin mei weer te verwelkomen in ons mooie gebied.

Weidevogelexcursie naar de Ronde Hoep.

Op zaterdag 4 mei 2019 heeft het bestuur het weidevogelgebied de Ronde Hoep bezocht. Onder het genot van koffie en koek werden wij ontvangen door familie Korrel en Mark Kuiper. Mark is bioloog en al vele jaren actief met het beschermen en verbeteren van de leefomstandigheden van weidevogels in de Ronde Hoep en talloze andere polders. Mark verzorgde een informatieve presentatie van het werk in de Ronde Hoep, waarna we het boerenland van familie Korrel in gingen. Ondanks de koude wind bleek dit een mooie ervaring, met name door de enorme hoeveelheid weidevogels die allemaal druk bezig waren met broeden en het verzorgen van de eerste jongen. We hebben, zeker in vergelijking, met bijvoorbeeld Demmerik en Donkereind, zeer hoge aantallen gezien van o.a. grutto's, kieviten en tureluurs. Om dit te illustreren volgen hier enkele gegevens vanuit het Jaarverslag van de

Polder de Ronde Hoep

werkgroep. Bij de broedparentelling in april 2019 werden in de Ronde Hoep 236 grutto-paren, 225 kievit-paren, 48 scholekster-paren en 156 tureluur-paren geteld! Het uitkomstresultaat - over alle soorten berekend - was 71,6%. De predatie lag op 24,7% en was daarmee relatief hoog. Dit komt voornamelijk door de aanwezigheid van enkele vossen. Door de nauwe samenwerking en afstemming met de agrariërs kwam het verlies door agrarische activiteiten slechts op 2,4% uit. Deze resultaten zijn waarschijnlijk voldoende om de jaarlijkse sterfte onder volwassen grutto's te compenseren en daarmee de populatie op peil te houden. Kortom als u tijd heeft dan raden wij aan om komend voorjaar ook eens een rondje te gaan fietsen langs de Ronde Hoep en te genieten van alle weidevogels die daar nog zitten!

Beursvloer

Op 10 oktober 2019 bezocht een bestuurslid van DGV de goedbezochte Beursvloer in Mijdrecht. Bedoeling is Matches te vinden waarbij de ene partij iets levert aan de andere zonder dat daarbij pecunia een rol speelt. Aan het einde van de dag bleken er 60 Matches te zijn gemaakt.

DGV vroeg om medewerking bij het maken van een kalender, als tegenprestatie kon DGV bieden: een excursie en de kalender zelf.

Er werden gesprekken gevoerd met de RABO bank, Van Walraven B.V. en met SC Johnson Europlant B.V. Die laatste beschikt over een fonds "Graag gedaan" waaruit een (eenmalige) donatie kan worden gegeven t.b.v. verenigingen met een milieugerelateerd karakter.

Die aanvraag werd gehonoreerd en inmiddels is een prachtig bedrag ontvangen voor het project Kalender 2021

Najaarslezing "Kijkje onder de waterspiegel"

Op 15 oktober 2019 bood Rob Idema, bioloog,

Brasems

IVN-er en duiker in de Vinkeveense Plassen zo'n 60 aanwezig een bijzonder kijkje in de Vinkeveense Plassen. Getriggerd door de weerstand van sommige vissers tegen het heldere water is Rob begonnen met het aanleggen van data over vissen en planten in de VVP. Dit gebeurt in samenwerking met de Stichting Anemoon die, met hulp van een grote groep 'burgerwetenschappers', onderzoek doet naar het leven in aanvankelijk alleen de zee, maar nu ook in zoete wateren, te beginnen met de Vinkeveense Plassen.

Geïllustreerd met veel fraaie foto's presenteerde Rob de rijke flora en fauna in de VVP. Het licht van fotografen maakt de baarzen blij: zo vinden zij hun favoriete aasgarnalen onder de wrakken nóg beter. De karper laat zich moeilijk fotograferen: met zijn prima gehoor is hij al lang vertrokken als de fotograaf komt aanzwemmen. Jonge vissen laten zich lastig fotograferen in voor duikers geschikt water. Die leven vooral in ondiepe zones met bomen en planten vlak langs de oever en zijn alleen

snorkelend te zien. Waar treffen we de modderkruiper? Zoek hem vooral in het najaar in de gebieden waar zwemmers de waterplanten vertrap hebben.

De Vinkeveense Plassen zouden, aldus Rob, nog aan kwaliteit kunnen winnen als er een meer gevarieerde bodemstructuur kwam en een grotere oever-biodiversiteit (natuurvriendelijke oevers!). Het verzamelen van data is onontbeerlijk voor het volgen van de ontwikkelingen.

Waterlessen

Op woensdag 26 juni 2019 verzorgde DGV voor drie groepen 8 van de Pijlstaart- en Jozefschool de inmiddels bekende waterlessen. In totaal kregen 59 leerlingen de gelegenheid iets te leren over de voedselpiramide, de kwaliteit en de helderheid van het Vinkeveense water en de dieren die daarin leven. Dat ging in drie keer drie groepen leerlingen die ook zelf aan de slag gingen. In kommen met water uit verschillende delen van Vinkeveen werd de waterkwaliteit gemeten en het onderscheid tussen de verschillende waterkwaliteiten uitgelegd. Duidelijk werd dat ook wat minder helder water goed van kwaliteit kan zijn voor het leven in het water. Onder binoculairs werd

Waar zitten die grote kaken?

gekeken naar de verschillende waterdieren die door de bestuursleden van DGV tevoren waren gevangen, maar ook naar dieren die door de leerlingen zelf ter plekke met een netje waren opgevisst. Het doorzicht van het Vinkeveense water werd met een Secchi-schijf gemeten. Uitgelegd werd hoe de geschiedenis van het veengebied in Vinkeveen de kwaliteit van het water in de Vinkeveense plassen mede heeft bepaald en welke rol de defosfatering daarin heeft gehad. Tenslotte: de Amerikaanse waterkreeft bleek ook nu weer het hoogtepunt van de instructie. Het zijn met name de meisjes die de kreeft in alle rust uit het water kunnen halen.

Voor deze 5^e serie waterlessen was de belangstelling van de scholen bijzonder groot en het enthousiasme van de leerlingen is de mooiste stimulans om met dit initiatief verder te gaan.

Het Ronde Venen Fonds

Voor de bestrijding van de kosten van de waterlessen, het drukken van werkbladen, zoekkaarten, meetinstrumenten en strips om de waterkwaliteit te bepalen, levert Het Ronde Venen Fonds een belangrijke bijdrage in de kosten. Daarmee zijn we in staat deze kennisoverdracht ieder jaar weer te realiseren. In 2019 is ook een zuurstofmeter aangeschaft om nog beter het verschil in waterkwaliteit aan de leerlingen te kunnen uitleggen. Wij zijn De Stichting Ronde Venen Fonds bijzonder erkentelijk voor hun bijdrage op dit punt.

NME-centrum

Om de wijze waarop wij met de waterlessen onze kennisoverdracht aan de leerlingen vormgeven te toetsen, hebben wij het Natuur- en Milieu-educatie-centrum in Wilnis om advies gevraagd. Op dinsdag 19 november 2019 spraken twee bestuursleden van DGV met mevrouw Conny van Kruysbergen, adviseur Natuur- en Duurzaamheidscommunicatie. Daarbij werd de huidige werkwijze tegen het licht gehouden. Die bleek op veel punten te voldoen. Wel wat minder tekst, meer verbale uitleg in begrijpelijke taal, meer *hands on* en alleen dingen laten opschrijven als dat voor het onderzoek, vooral bij de waterkwaliteit, van belang is. Nuttige adviezen die we in het voorjaar 2020 in de praktijk gaan brengen,

onder andere door andere werkbladen te gebruiken.

De Groene Pluim

De Groene Pluim is de prijs die Natuur- en milieuvereniging De Groene Venen jaarlijks

Bas Les (rechts) ontvangt De Groene Pluim van Gerard Korthals

toekent aan een persoon die iets bijzonders heeft bijgedragen aan de natuur in onze omgeving. De erkenning, in de vorm van een mooie trofee werd tijdens de Algemene Ledenvergadering op 2 april 2019 overhandigd aan Bas Les. Bas woont in Abcoude en is fervent watersporter. Daarnaast is Bas als civiel ingenieur van de Technische Universiteit Delft gespecialiseerd in getijden en kustontwikkelingen. De Groene Venen kwam enkele jaren geleden met hem in contact en hij heeft ons geadviseerd m.b.t. de kwaliteiten van de oevers van de Vinkeveense Plassen. We hebben de afgelopen jaren regelmatig dankbaar gebruik gemaakt van zijn specialistische kennis van o.a. de golfproblematiek op de plassen en hebben samen met hem de nota Natuurvriendelijke oevers gemaakt. Hij heeft De Groene Pluim zeer

verdiend! Wij hopen dat hij ons ook in de komende jaren wil bijstaan met zijn kennis.

Verslag Algemene ledenvergadering DGV 2019 op 2 april 2019

Lezing De otter en de bever in Nederland

Elze Polman van de Otter- en beverwerkgroep CaLutra van de Zoogdierenvereniging wist de bijna 60 aanwezigen te boeien met een interessante presentatie over de otter en de bever in Nederland. Nederland kan grofweg worden ingedeeld in een zuidelijk deel waar vooral de bever voorkomt en een noordelijk deel waar met name de otter leeft. Er zijn naar schatting 2.000 bevers in Nederland, vooral in Limburg. Zij zijn bekend om hun ingenieuze beverburchten. Een van zijn weinige vijanden is... de wolf. Daar waar de bever als overlast wordt ervaren maakt men het hem lastig met steile oevers, wilgen, rasters of gaas.

En dan de otter. Naar schatting leven er in Nederland nu 280 otters. De tegenwoordige otters zijn veelal 'import-otters' uit Duitsland. Hem zien jagen en spelen is een uitdaging: hij is namelijk 's nachts actief en rust overdag op een dagrustplaats, een zgn. otterholt. Op de Nieuwkoopse Plassen zijn behoorlijk wat otters en daar worden jaarlijks jongen geboren. Er zijn tekenen dat de otters uit Nieuwkoop onderweg zijn naar de Vinkeveense Plassen; dit blijkt uit de gevonden uitwerpselen, de zgn. otterspraints. De voorbereidingen voor een veilige oversteek van de N201 zijn in gang gezet: met gaasrasters langs de oevers wordt hij naar de faunapassages onder de weg door geleid.

Voor de pauze roept Sandra Redeker, werkzaam bij Aquasense Eurofins, deelnemers op om tijdelijk watermonsters te nemen voor onderzoek naar de waterkwaliteit. Aan de belangstellenden worden monsterpotjes met ethanol en een gebruiksaanwijzing uitgereikt.

Opening huishoudelijk deel vergadering

Om 21.30 uur opent de voorzitter de Algemene ledenvergadering 2019.

Aanwezig: inclusief het bestuur (Baas, Koper, Korthals en Smit) 28 leden.

Ingekomen stukken

Bericht van verhindering ontvangen van het bestuurslid Luuc Mur en de heren P. Boekel en Van Asselen en van mevrouw De Bruijn.

Notulen Algemene ledenvergadering van 20 maart 2018

De notulen worden onder dankzegging aan de secretaris ongewijzigd vastgesteld.

Jaarverslag 2018

De voorzitter licht diverse onderwerpen toe. Er zijn geen vragen.

Financieel verslag 2018

1. Toelichting penningmeester

De penningmeester meldt dat de uitgave van ca € 1.500 voor een nieuwe website weliswaar onvoorzien was maar dat het bestuur het belangrijk en gezien de financiële positie van de vereniging toch verantwoord vond. Het is bemoedigend dat veel leden meer dan het reguliere contributiebedrag van € 5 overmaken. Het bestuur heeft geen aanleiding gezien om de contributie te verhogen.

2. Verslag kascommissie

De kascommissie, bestaande uit de heren Joop Goverts en Fred van Meijer, heeft de stukken gecontroleerd. Op hun advies keurt de vergadering het financiële verslag goed en déchargeert zij de penningmeester en het bestuur.

3. benoeming kascommissie 2019

De vergadering benoemt de heren Fred van Meijer en Wim Smit tot de kascommissie 2019.

Begroting 2019

De penningmeester heeft een conservatieve begroting voor 2019 opgesteld. Er zijn vaste - bescheiden- kosten begroot voor het onderhoud van de website. De leden kunnen nu zelf mooie foto's uploaden. Op de vraag of de website virusvrij is antwoordt de penningmeester dat de laatste slag nog gemaakt moet worden. De vergadering keurt de begroting goed.

Bestuur

1. Luuc Mur is aftredend en herkiesbaar. Onder applaus wordt hij herbenoemd.
2. Cees Koper is aftredend en niet herkiesbaar.

Cees Koper in zijn element tijdens de waterles

De voorzitter memoreert zijn lange en waardevolle carrière bij De Groene Venen. Sinds 1991 is hij bestuurslid, eerst als secretaris en vanaf 2007 als penningmeester. Cees heeft al varend, fietsend en wandelend het landschap en de natuur van Vinkeveen en verre omstreken in zijn geheugen opgeslagen. Als docent deelde hij deze kennis op school maar ook in DGV. Denk maar eens aan het opstellen van de vele puzzelfietstochten op -toen nog- Koninginnedag en de waterlessen. Onder applaus overhandigt de voorzitter Cees de Vogelatlas. Cees bedankt de mede-bestuursleden voor de constructieve samenwerking. Er komt tegenwoordig aanzienlijk meer op het bestuur van de vereniging af dan 28 jaar geleden, aldus Cees. De voorzitter bedankt tenslotte Véronique Guihéneuf die Cees in de afgelopen periode heeft bijgestaan met de financiële administratie.

3. Benoembaar als bestuurslid/penningmeester is Robbert Bons. Robbert woont in Vinkeveen en is zeer geïnteresseerd in natuur, water en vogels. Het is hem in de kennismakingsperiode opgevallen hoeveel het bestuur doet. Onder applaus benoemt de vergadering Robbert tot bestuurslid/penningmeester.

De voorzitter meldt dat het bestuur heeft kennisgemaakt met Rob Idema, bioloog, IVN-er en actief duiker in de Vinkeveense Plassen. Mogelijk gaat Rob in 2020 op voor een bestuursfunctie.

Rondvraag

Gevraagd wordt in hoeverre DGV ingezet wordt voor onderzoek. De voorzitter meldt dat de vereniging wel eens voorstellen voor verbetering doet, bijv. aan de gemeente. Voorbeelden zijn de beplanting van de Heulweg in Vinkeveen en het bermbeheer.

Sluiting vergadering

De voorzitter sluit de vergadering om 22.09 uur.

Toelichting financieel overzicht 2019

In het verslagjaar zijn geen algemene ledenexcursies gehouden, waardoor er geen positieve bijdragen van ledenactiviteiten waren.

Voor een bedrag van € 580,80 zijn acht Groene Pluimen aangeschaft. Een Groene Pluim is een trofee voor iemand die zich onderscheidend verdienstelijk heeft gemaakt voor de natuur in De Ronde Venen. Hij wordt eenmaal per jaar uitgereikt.

Voor de Waterlessen is een zuurstofmeter aangekocht.

De post diversen bestaat uit kosten voor het afscheid van een tweetal bestuursleden alsmede kosten voor de excursie met vertegenwoordigers van betrokken overheden naar de Westeinderplassen waar natuurvriendelijke oevers werden bekeken en besproken als voorbeeld voor de Vinkeveense Plassen.

Van de Stichting Ronde Venen Fonds is een bijdrage van € 250 ontvangen ten behoeve van de Waterlessen voor de leerlingen van groep 8 van de basisscholen in Vinkeveen.

Een bedrag van € 2.500 is ontvangen van SC Johnson Europlant B.V. als sponsoring van het project Kalender 2021. Hierbij dient te worden aangetekend dat het bestuur besloten heeft, mocht het project Kalender 2021 niet worden gerealiseerd, het bedrag weer aan Johnson terug te betalen. Het gaat hier dus om een geormerkte post van € 2.500 in de balans.

Nieuw in het financieel overzicht en ook in de begroting is de post Otterproject. Sinds bewijzen zijn gevonden dat de otter de faunapassage in Wilnis heeft bereikt, is een aantal bestuursleden actief om de otter te monitoren. Dat gaat in nauwe samenwerking met de otterspecialisten uit Nieuwkoop. Het in de begroting 2020 opgenomen bedrag is bestemd voor kosten voor plaatsing van camera's.

Het positief exploitatiesaldo over 2019 bedraagt € 2.459,36. Rekening houdende met het sponsorbedrag van € 2.500 zou het exploitatieresultaat € 40,64 negatief zijn. Echter, er is voor € 580,80 geïnvesteerd in acht Groene Pluimen. Het geschoond exploitatiesaldo komt daarmee op € 540,16 positief.

De algemene reserve is in 2019 gestegen tot € 7.930,68. Ook hier dient rekening te worden gehouden met het geormerkte bedrag van € 2.500. Van de algemene reserve is een bedrag van € 5.430,68 vrij beschikbaar.

In het verslagjaar had de vereniging 238 leden, bij de start van 2020 staan er 230 leden ingeschreven.

De begroting is conservatief van opzet. Bij de lasten zijn de kosten voor twee projecten pro memorie opgevoerd. Het gaat om projecten die als voorwaarde hebben dat ze tenminste kostenneutraal dienen te zijn. Het is de bedoeling in 2020 weer een ledenexcursie te organiseren.

De Groene Venen

FINANCIËEL OVERZICHT 2019

Baten	2019	2018	2017
	€	€	€
Contributies	1.170,00	1.120,00	1.105,00
Donaties	1.414,00	1.616,50	1.244,00
Rente spaarrekening	1,72	5,85	12,95
Ledenactiviteit		259,00	377,00
Bijdragen projecten	250,00	250,00	250,00
KPN verrekening		108,90	
Sponsoring Kalender	2.500,00		
Exploitatiesaldo nadelig		705,01	
	5.335,72	4.065,26	2.988,95

Lasten	2019	2018	2017
	€	€	€
Ledenactiviteiten	785,53	921,83	781,17
Jeugdactiviteiten	251,11	263,07	73,35
Secretariaat	18,48	166,00	550,09
Drukkerij	315,51	531,33	676,69
Contributies	105,00	50,00	52,50
Otterproject	58,05		
Nieuwe website		1.588,72	
8 Groene pluimen	580,80		
Internetkosten	284,54	372,56	
Bankkosten	167,10	157,75	151,58
Diversen	310,24	14,00	333,44
Exploitatiesaldo	2.459,36		370,13
	5.335,72	4.065,26	2.988,95

BALANS

Activa	2019	2018	2017
	€	€	€
Kas	33,87	33,87	25,26
Bank	2.727,35	269,71	289,18
Renterekening	5.169,46	5.167,74	5.861,89
	7.930,68	5.471,32	6.176,33

Passiva	2019	2018	2017
	€	€	€
Algemene reserve	7.930,68	5.471,32	6.176,33
	7.930,68	5.471,32	6.176,33

BEGROTING 2020

Baten	2020	2019	2018
	€	€	€
Contributies	1.150,00	1.130,00	1.100,00
Donaties	1.400,00	1.600,00	1.300,00
Ledenactiviteiten		300,00	300,00
Bijdragen projecten	250,00	250,00	250,00
Rente	1,00	0,00	10,00
	2.801,00	3.280,00	2.960,00

Lasten	2020	2019	2018
	€	€	€
Ledenactiviteiten	1.000,00	900,00	800,00
Jeugdactiviteiten	350,00	450,00	350,00
Secretariaat	100,00	650,00	500,00
Drukkerij	300,00	500,00	600,00
Contributies	125,00	80,00	60,00
Otterproject	200,00		
Internetkosten	320,00		
Bankkosten	180,00	160,00	160,00
Diversen	300,00	200,00	200,00
Projecten 2	pm		
Saldo	-74,00	340,00	290,00
	2.801,00	3.280,00	2.960,00

wv rb DGV 20200102